



Městská knihovna v Praze

ČEŠTÍ
BÁSNÍCI
20. STOLETÍ

MAGOROVÍ PTÁCI



Ivan Martin
Jirous

Praha
2019

e-kniha

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

MAGOROVÍ PTÁCI

/1987/

Znění tohoto textu vychází z díla [Magorova summa II](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Torst v roce 2015. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Ivan Martin Jirous: Magorovi ptáci), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.



Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.1 z 16. 6. 2020.



OBSAH

--- (Půl nebo dýl roku tomu nazad).....	7
--- (Tam, kde v kostele vždycky stojím).....	9
--- (Chtěl jsem si dát ještě pivo).....	10
--- (Ne proto, že jmenovat).....	11
V. B. a jeho Marii.....	12
--- (Má odeznělá láska).....	14
Da capo al fine II.	15
--- (Na trávník obklopený elipsovitou).....	16
--- (Útržek ptačího rozhovoru v ranní trávě).....	17
--- (Jasnější než slunce včera).....	18
Komentáře k jednotlivým textům.....	19
Ediční poznámka.....	20

Marii Benetkové

- - -

Půl nebo dýl roku tomu nazad,
kdykoliv vyšel jsem ven, pěnkavy zpívaly,
tak velkou radost jsem v sobě dávno
neměl, měly
své oblíbené větve, byl to jistě párek,
zpívaly a radoval jsem se z nich a s nimi,
a na nebi, nad naší radostí viděl jsem divoké ptáky
s velkými ocasy přelétávat nad naší radostí,
ptal jsem se Juliany, co je to zač, to jsou straky,
řekla mi,

a miloval jsem straky,
uhnízdily se zřejmě na naší zahradě na severní straně,
kde starej Stritzko vysadil kdysi modřín, jedle
a borovici.

Vyhubily asi pěnkavy.

Julianina maminka chtěla vyhubit je. Opřel
jsem se tomu úmyslu.

Řekl jsem: Bůh stvořil straky i pěnkavy podle
svých zámyslů.

Miloval jsem pěnkavy, každé ráno
mi zpívaly a
bylo mi dobře.

Od jisté doby na zahradě nezvedne se ptačí hlas.

Zřejmě straky sežraly pěnkaví vajíčka
a dospělé pěnkavy odstěhovaly se jinam.

Je mi to líto.

Neslyším už pěnkaví zpěv,
jenom občas zahlédnu přes oblohu míhající se
stračí let.

Bůh má své zámysly se strakou, s pěnkavou
i se mnou.

Pokorně na to hledím,
v dlani slunéčko sedmitečné a
ptám se:
Kam...

- - -

Tam, kde v kostele vždycky stojím,
z kostelní zdi
sanytr trčí
jak hermelín,

plísň svou měkce ovinuje a ovívá mě
jak hermelín,

jak při zabíjačce kůži prasečí
měkce
a jemně
sanytrem posypá a posypává se, jak

hermelín
chloupky hrůzou vztyčené jak měkce
se zimou
husí kůže
a hermelín měkce
a vločky sněhu mrznou rychle a

měkce

- - -

Chtěl jsem si dát ještě pivo
s někým
ohlédl jsem se od psacího stroje a zjistil jsem,
že jsem tak sám,
jako bych osaměl

Miláčkové moji ptáci,
přileťte mi na ramena,
usad'te se na klávesách stroje,
těm, kde se usadíte,
opatrně budu se vyhýbat

Přileťte, miláčkové, ptáci!
S lidmi už nemůžu, vy to víte,
přileťte, zpomalím
tlukot svých prstů
na klávesy,
zpomalím frekvenci úderů,
zpomalím rychlý tep svého srdce,
svoji maniakálnost ztlumím, miláčkové moji, ptáci

- - -

Ne proto, že jmenovat
Tě nemůžu,
v tom rytmu klapek osamělých kdybych Tvé jméno
vytūkával,
ne proto, že jmenovat Tě nemůžu,
kdyby přes rameno mi někdo nakukoval, kdoví,
jestli moje osamělost teď v noci na druhém konci
světa

odpovídá Tvé osamělosti,
možné

v tom zpomaleném rytmu klapek psacího stroje,
pomalém jak
rytmus zpomalených unavených kopyt
divných zvířat, ani ne
unavených koňů, ani
jednorožců...

Tak znova: jestli takhle
se pozdějc po unavení
se unaví i...

V. B. a jeho Marii

Moje žena odešla spát,
než šla spát,
zeptal jsem se jí,
jestli mi to má za zlý, jakej jsem,
sed jsem k psacímu stroji a
začal psát tohle blús nebo jak se to jmenuje a
chtěl jsem napsat, co sem se zeptal svojí
ženy než mne opustila mezi dveřma,
a začal jsem psát a rozpomínal jsem se
a musel jsem jít ke dveřím koupelny
k prosklenejm dveřím
a zeptat se svojí ženy,
zaťukat a ona otevřela co chceš
prosimtě
píšu blues Vráťovi a mám to tak vylízaný
že si nepamatuju na poslední otázku co jsem ti řek
a ona mi řekla ptal ses
máš mi něco za zlý
řekla jsem ti nemám

Bože můj ve své slávě
ověččený všemi prapory a korouhvemi
zahalený všemi purpurovými plášti
proč mi neumožníš psát jako Ch. Bukowski?
Proč jsi mne obdařil jenom tím, abych byl sviňák?
Proč jsi mne nadal jenom tím, abych byl hajzl?
Proč jsi mi dal talent tak mizerný, abych skrze
skrze světlo dveří koupelny

zeptal se svojí ženou
co jsem ti řekl
a ona za zlé
nic ti nemám

- - -

Má odeznělá láska
Věro
která jsi odchovala volavku ve vnějším
teple svého břicha

Tehdy víc
milovali jsme ptáky než děti,
které se z nás
narodit snad
mohly

Nad námi vznášel se heron
později zabítý,
a vanela s lebkou nakreslenou
úpěla nad námi

uí
uí

Da capo al fine II.

Janu Šafránkovi

Před okny zuřícími svatbou
okusovala stvůra
dětátko v náručí,
v hrsti je ohryzávala,
příšery modře nasvícené,
nemilující
svoje děti,
nestvůry nosící je spící do jeslí,
ač nejraději by je zardousily,
zrůdy, které je okřikují,
když k jejich tělu se blíží,
k tělu, z kterého vylezly,

mrchy sprosté,
děti své rdousící,
nenávidící z nich vyhřezlé,

stvůry zírající s vytřeštěnými očima
na modrý televize svit

a vedle pláče jejich dítě
neslyšené a nevyslyšené

Před okny zuřícími svatbou,
z níž další nenáviděné
vlkodlak houpal dítě v náruči

- - -

Na trávník obklopený elipsovitou
škvárou
přilétli drozdi
miláčkové moji ptáci
škubali žížaly z drnů
bez ohledů na slib z Matoušova
evangelia

moje lásky, mí ptáci
už nikdy nepřijedu na sjezd abiturientů
měl jsem si ponechat
lásku k tvým
s kterými jsem byl
kdykoli a kdekoli

ale teď kromě	
už jenom lásky	mí milí
už jenom ptáci	
	mí ptáci
šedozahalené nebe	
	má oblaka
co tedy rci záhadný	cizinče
už jenom	

- - -

Útržek ptačího rozhovoru v ranní trávě,
louže
a labutě s šedými mláďaty
jestli to není víc
než lidé

Ale jak tomu čelit
když jsem snad povolán
k mluvení k lidem
mé lásky ptáci
vaše zběsilé cvrlikání

- - -

Jasnější než slunce včera,
ke konci chýlí se večere,
ve vlaku jel jsem,

mávaly na mne rostliny
křidélky,
mám je poslední dobou
raději než
zvířata,
protože se nemohou bránit

Mávaly na mne listy,
o pomoc mne prosily

Zvířata mohou utéct
před nožem,
před elektrickým bleskem,
i lasu můžou utéct,
i bolasu,
i bumerangu

Ale rostliny,
hrůzou třesoucí svými listy,
nemohou vystoupit ze země,
nemohou utéct

Než zvířata
nyní miluju je víc

Komentáře k jednotlivým textům

xxx (Má odeznělá láska)

3. verš zd. byl v původním smz. i jinde rozdělen do dvou veršů: „úpěla / nad námi“.

xxx (Na trávník obklopený elipsovitou škvárou)

9. ř. sh.: „už nikdy nepřijedu na sjezd abiturientů“:
viz sborník Humpolecký Magor, Praha 2007, s. 29
a passim.

Ediční poznámka

V našem vydání Jirousových básnických i prozaických textů, jak byly editorsky uspořádány Martinem Machovcem pro knižní publikaci *Magorova summa* z roku 2015 v nakladatelství Torst, z níž vycházíme, nejsou zahrnuty komentáře k původu a vydávání jednotlivých děl, jmenný rejstřík, seznam výběrové literatury. Připojeny jsou pouze poznámky k jednotlivým textům, přibližující čtenáři pozadí jejich vzniku a vysvětlující některé zmiňované skutečnosti.

Hlubší zájem o uměleckou tvorbu Ivana M. Jirouse uspokojí bohatý poznámkový aparát obsažený ve 3. svazku *Magorovy summy*, jenž je výsledkem záslužné precizní badatelské práce Martina Machovce a na který našeho čtenáře odkazujeme.

Redakce MKP

Ivan Martin Jirous

Magorovi ptáci

Edice Čeští básníci 20. století
Redakce Slávka Járová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.1 z 16. 6. 2020

ISBN 978-80-7602-425-0 (epub)
ISBN 978-80-7602-426-7 (pdf)
ISBN 978-80-7602-427-4 (prc)